

וכי תימא רק אמוראי הוא דפליגי, והיינו, האמוראים – חזקיה ורבי יוחנן – רק הם שנחלקו אם טופל מעות למעות, אבל מתנייתא לא פליגי, הברייתות לא חולקות אלא בדין טפילת בהמה לבהמה, אך שתיהן מודות שטופלין מעות למעות.

ולכן הקשה רב ששת לרב חסדא, בהסתמכו על דברי הברייתות, שמלבד זה שטופלים מעות למעות [שהוא דבר שלא נחלקו בו התנאים, אלא כל התנאים בברייתות מודים בו], יש גם תנא באחת הברייתות הסובר שאף טופלים בהמה לבהמה, ורב ששת סובר כמוהו, ולכן הוא טען לרב חסדא הרי אמרו אף טופלים בהמה לבהמה.⁽⁷⁾

אי אפשר לפרש כן.

כי והא קתני באותה ברייתא: אכילה

ראשונה מן החולין! ומשמע שיהיה בסעודה הראשונה הבאה על השולחן בשר חולין בלבד, והיינו שיביא בהמה נפרדת מן החולין לאכילה ראשונה, ולא יטפול מעות למעות, לפי שנמצאת אף אכילה ראשונה מעורבת משניהם!?

ומפרשינן: לעולם כפי שאמרנו, שבכלל לשון הברייתא השניה גם טפילת מעות למעות, ומאי "אכילה ראשונה" שאמרו בברייתא:

שיעור דמי אכילה ראשונה מן החולין.⁽⁸⁾

אמר עולא אמר ריש לקיש: אדם אשר הפריש עשר בהמות לחגיגתו, והקריב חמש ביום טוב ראשון – חוזר ומקריב חמש ביום טוב שני, ואינו עובר בכך משום "בל תוסיף" על מה שאמרה תורה "וחגותם אותו

וראה עוד בהגהות רבי אלעזר משה זצ"ל, שהקשה הרבה על פירושו של רש"י בכל הענין, וביאר ביאור אחר בגמרא.

8. בביאור שיעור דמי אכילה ראשונה, ראה מאירי לעיל בפירוש המשנה השלישית דמשמע מדבריו, שצריך שיהיו לו דמי שה קטן מן החולין, ואת השאר טופל ממעות מעשר, ומסתמא כוונתו שיהיו לו דמי חולין כשיעור האמור לחגיגה, שהיא שתי כסף לדעת בית הלל. וכן הוא בביאור הגר"א לירושלמי בריש פאה, ומבואר שם, דבכל בהמה שמביא צריך שיהיה שיעור זה מן החולין והשאר יכול להיות מן המעשר.

וכדעה זו כתב בחזון איש קכט ז, והוסיף: ושיעור זה הוא מדרבנן, ומן התורה כיון דאין שיעור לחגיגה אין שיעור לדמי התערובות. וראה עוד בזה בחידושי רבי אריה לייב.

7. רש"י. והיינו, שמא תאמר כי אותה ברייתא שהזכירה לשון "עירוב" לענין טפילה, אכן סוברת שאין טופלין אלא מעות למעות, אבל אותה ברייתא שאמרה: אכילה ראשונה מן החולין ואכילה שניה מן המעשר, מתפרשת הן לענין טפילת בהמה לבהמה [שיביא בהמה ראשונה לאכילה ראשונה מן החולין ואת השניה למעשר], או שיביא פר גדול ויהיה בו די חולין כדי שיעור אכילה ראשונה, והשאר מן המעשר. ואם נפרש כן, הרי נוכל לומר שסובר רב ששת כאותה ברייתא המתרת טפילה בין בזה ובין בזה. והיינו שהקשה על רב חסדא הסובר שאינו טופל אלא מעות [רש"י].

וכתב הטורי אבן, שאינו יודע מי דחקו לרש"י לפרש כן, ופשטות לשון הגמרא משמע שהברייתות מודים זה לזה, ולדעת שתיהן טופלין בין במעות בין בבהמה, והכי סבר רב ששת, ראה שם; וראה מה שכתב בזה הרש"ש.